

Lektionsplanering: Sexualitet och relationer - Från födelsen ut i livet

Årskurs: 8

Ämne: Biologi

Tema: Sexualitet och relationer

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Betygskriterium E	Betygskriterium C
Människans fortplantning, utveckling och hälsa.	Eleven kan beskriva människans fortplantning och utveckling.	Eleven kan förklara människans fortplantning och utveckling med viss fördjupning.
Sexuella relationer och deras betydelse för individen.	Eleven gör enkla kopplingar mellan relationers betydelse och hälsa.	Eleven gör fördjupade kopplingar mellan relationers betydelse och hälsa.

[Lgr22, Biologi, Åk 7-9]

Lärrarledda instruktioner

1. Introduktion: Filmvisning om livets början (10 min)

- Visa filmen (ca 6 minuter) som täcker tema "Från födelsen ut i livet".
- Ställ korta frågor efter filmen för att aktivera elevernas tankar kring temat.
- Sammanfatta filmens huvudpunkter muntligt.

2. Diskussion om rubrikerna (10 min)

- Gå igenom rubrikerna: Ett nytt liv startar, Tvillingar, Graviditeten, Hjälp att bli med barn och adoption, Förlossning, Barnets första år, Att vara vuxen, Meningen med livet.
- Be eleverna reflektera och dela kort vad de vet eller har för frågor kring varje rubrik.

3. Uppgiftsgenomgång (5 min)

- Presentera de 7 enkla uppgifter som eleverna ska arbeta med.
- Förklara att de arbetar individuellt eller i par beroende på uppgiftstyp.

4. Arbete med uppgifter (20 min)

- Eleverna arbetar med uppgifterna.

- Läraren går runt, stöttar och svarar på frågor.

5. Avslutande reflektion (5 min)

- Samla eleverna och diskutera kort vad de lärt sig.
- Ställ frågor som knyter ihop temat, exempelvis varför det är viktigt att förstå livets start och relationer.

Ämnesinnehåll

- **Ett nytt liv startar:** Förståelse för befruktning och tidig fosterutveckling. Missförstånd om när livet börjar kan förekomma.
- **Tvillingar:** Skillnad mellan enäggs- och tvåäggstvillingar, genetisk variation och fosterutveckling.
- **Graviditeten:** Faser under graviditeten, fostrets utveckling och mammas hälsa.
- **Hjälp att bli med barn och adoption:** Medvetenhet om fertilitetsbehandling, adoptionens process och betydelse för barnet.
- **Förlossning:** Processen vid födseln, smärtlindring och förlossningens olika skeden.
- **Barnets första år:** Utveckling från nyfödd till ettåring, motorik och anknytning till föräldrar.
- **Att vara vuxen och meningen med livet:** Reflektion kring vad vuxenlivet innebär och existentiella frågor som många funderar över.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Befruktning	När spermie och ägg förenas och ett nytt liv börjar.	Från latin "fertilitas" som betyder fruktbarhet.
Tvillingar	Två barn som föds samtidigt från samma graviditet.	Från fornsvenska "tvilling" som betyder tvåfaldig.
Graviditet	Perioden under vilken en kvinna bär ett foster i livmodern.	Från latin "graviditas" som betyder graviditet.
Adoption	Process att ta emot ett barn som sitt eget.	Från latin "adoptare" som betyder välja.
Förlossning	Processen när barnet föds.	Från fornsvenska "färla" som betyder fara/vandra.

Diskussionsfrågor

1. Vad betyder det för en person att starta ett nytt liv? Kan livet ses från olika synvinklar, exempelvis biologiskt och känslomässigt? Vilka känslor kan födas i samband med livets början? Reflektera kring olika perspektiv.

2. Hur kan gemenskap och relationer påverka en individs hälsa och utveckling under livets första år? Kan brist på anknytning ha konsekvenser senare i livet?
3. Vilka etiska frågor kan uppstå kring hjälp att bli med barn och adoption? Hur kan samhället stötta familjer i dessa situationer?
4. Vad kan meningen med livet vara för olika människor? Hur kan frågor om meningen med livet kopplas till att bli vuxen och ta eget ansvar?

Aktivitet

Eleverna får i par arbeta med de 7 enkla uppgifterna som är kopplade till de olika rubrikerna i temat. De får t.ex. förklara vad tvillingar är, beskriva graviditetens olika stadier, diskutera varför adoption är viktigt, samt reflektera kring vad meningen med livet kan vara. Läraren cirkulerar i klassrummet, stöttar och svarar på frågor. Avslutningsvis delas några reflektioner högt i klassen för att knyta ihop lektionen och ge elever möjlighet att lyssna på andras tankar.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad är befruktning?	När spermien och ägget möts och ett nytt liv börjar utvecklas.
Vad skiljer enäggs- och tvåäggstvillingar åt?	Enäggstvillingar kommer från ett befruktat ägg som delat sig, tvåäggstvillingar från två olika spermier och ägg.
Nämn en viktig förändring under graviditeten.	Fostret växer och utvecklas stadigt, och mamman kan förändras fysiskt och känslomässigt.
Vad är adoption?	Processen att ta emot ett barn som sin egen när det inte är biologiskt ens eget barn.
Vad händer vid förlossningen?	Barnet lämnar mammans livmoder och föds ut i världen.

Citat

"Livet är det som händer medan du gör andra planer." – John Lennon, 1980
 Detta citat kan användas för att illustrera vikten av att förstå och vara närvarande i livets kontinuerliga förändringar och överraskningar.

"Relationer är de verkliga spirorna till livet." – Margot Kidder, 2010
 Ett citat som belyser hur betydelsefulla mänskliga relationer är för vår utveckling och välmående, i linje med temat för lektionen.

Tags: [Planering](#)